

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 9C/51/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317211657
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gertrúda Rennerová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2018:4317211657.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Gertrúdou Rennerovou, v spore žalobcu : B.. K. B., G.. XX.XX.XXXX, K. Š. X K., právne zast. Advokátska kancelária TIMAR & partners, s. r. o. so sídlom Štúrova 42, Šaľa, proti žalovanému : V. J. G.. XX.XX.XXXX, K. C. XXX, právne zast. Mgr. Janou Hoksovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom J. Kalinčiaka 13 Volkovce, za účasti osobitného subjektu : Komunálna poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, o zaplatenie 965, 48 eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 965, 48 eur, do troch dní od právoplatnosti.

II. P r i z n á v a sa žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, ktorú je povinný zaplatiť žalobcovi žalovaný.

III. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa v žalobe podanej 21.06.2017 prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal, aby súd platobným rozkazom zaviazal žalovaného na zaplatenie 965, 48 eur, ktorá suma predstavuje náklady účelne a dôvodne vynaložené na uplatnenie si práva v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9C/60/2013. V žalobe a na pojednávaní uviedol, že v pôvodnom konaní súd uznesením zo dňa 24.11.2016 č. k. 9C/60/2013 - 434 nepriznal náhradu nákladov na vypracovanie znaleckého posudku znalca z odboru chirurgia M.. J. M., čo odôvodnil zmenou právneho predpisu po 01.07.2016. Žalobca bol však v pôvodnom konaní úspešný v rozsahu 100 % žalovaného nároku. Náhradu týchto trov teda súd nepriznal výlučne z dôvodu zmeny právnej úpravy, pričom žalobca si ani nemal možnosť si ich v konaní uplatniť ako hmotný nárok, keďže tento nárok bol do 30.06.2016 nárokom procesným podľa ust. § 137 O. s. p. Za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku sa tento nárok považoval za trov konania, pričom súd o nároku žalobcu na náhradu trov konania rozhodoval za účinnosti Občianskeho sporového poriadku, ktorý limituje vznik trov konania až po začatí sporového konania. To spôsobilo, že žalobcovi tento nárok zostal zachovaný, k premlčaniu nedošlo s poukazom na § 112 Občianskeho zákonníka, nakoľko si nárok mohol uplatniť až po 01.07.2016.

2. Proti platobnému rozkazu Okresného súdu Levice z 20.10.2017 č. k. 9C/51/2017 - 31 podali odpor žalovaný a aj intervenient, preto bol platobný rozkaz zrušený uznesením 26.01.2018 č. k. 9C/51/2017 - 73.

3. Žalovaný v odpore (čl. 65) a na pojednávaní žiadal žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Poukázal na to, že súd o danom nároku už rozhodol v pôvodnom konaní sp. zn. 9C/60/2013, v ktorom žalobcovi túto náhradu nepriznal. Posudok, ktorý bol vypracovaný súkromne, nekorešpondoval ani so zisteniami v konaní a závery posudku neodôvodňovali jeho nárok. Ide o dôkaz predložený zo strany žalobcu na ktorý sa neprihliadlo. Bol vypracovaný z podnetu žalobcu, preto ho nemožno považovať za nezávislý a nestranný dôkaz. Napriek tomu, že žalobca bol v plnej miere odškodnený a mal tak pokryté všetky nároky okrem sporného posudku, opätovne pokračuje v uplatňovaní bezdôvodných nárokov, čo je v rozpore so zákonom a aj s dobrými mravmi. Na dôkaz sa v pôvodnom konaní neprihliadalo pre rozpory so závermi súdnych znalcov a škoda bola ustálená až na základe znaleckého posudku znalca z odboru neurológie.

4. Intervenient v odpore (čl. 38) taktiež žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že nakoľko žalovaný v pôvodnom konaní namietol objektivnosť predmetného znaleckého posudku, konajúci súd nariadil vykonať znalecké dokazovanie súdom ustanoveným znalcom a na základe záverov znalcov M.. P. A. Q. M.. L. O. O.. pristúpil intervenient k úhrade náhrady škody na zdraví žalobcu. Následne konajúci súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % a ďalším uznesením rozhodol o výške náhrady trov konania, v ktorom žalobcovi nepriznal náhradu trov konania pozostávajúcich z nákladov na vypracovanie sporného znaleckého posudku. Poukázal na režim novej právnej úpravy obsiahnutý v Civilnom sporovom poriadku, ktorý obmedzuje aplikáciu pôvodnej judikatúry k § 137 O. s. p., ktorá umožňovala začleniť do trov konania aj výdavky, ktoré vznikli sporovej strane pred začatím súdneho konania. Vzniesol námietku premlčania s poukazom na § 101 Občianskeho zákonníka s tým, že právo uplatniť si nárok na náhradu nákladov na vypracovanie znaleckého posudku sa rovnako ako iné práva premlčuje v trojročnej premlčacej dobe.

5. Súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti intervenienta, ktorý svoju neúčast ospravedlnil, odročenie nežiadal.

6. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav :

7. Žalobca si žalobou podanou 04.03.2013 uplatňoval náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 10 228 eur. K žalobe pripojil, okrem iných dôkazov, aj znalecký posudok číslo 5/2013 (čl. 7) vypracovaný M.. J. M., chirurg - traumatológ a podaním 02.04.2013 (čl. 84) si uplatnil ad 1) trovy právneho zastúpenia a ad 2) náklady na vypracovanie znaleckého posudku M.. M. vo výške 965, 48 eur. Na účet M.. M. žalobca uhradil sumu v žalovanej výške dňa 20.02.2013, čo vyplýva z predloženého detailu obratu (čl. 8). Rozsudkom zo dňa 11.05.2016 č. k. 9C/60/2013 - 425, právoplatným 27.07.2016 súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 7 . 228, 10 eur a v časti o náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 151 ods. 3 O. s. p. tak, že o nich bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Podľa obsahu odôvodnenia rozsudku možno konštatovať, že súd sa nezaoberal uplatneným nárokom žalobcu na náhradu nákladov na vypracovanie znaleckého posudku M.. M. a ani nijak o ňom v rozsudku nerozhodol. Uznesením 10.10.2016 č. k. 9C/60/2013 - 432 priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % a následne uznesením z 24.11.2016 č. k. 9C/60/2013 - 434 zaviazal žalovaného na zaplatenie náhrady trov konania. V odôvodnení uznesenia súd právne zdôvodnil nepriznanie náhrady vo výške 965, 48 eur za znalecký posudok M.. M. s poukazom na § 251 CSP s tým, že takéto výdavky by mohli byť posúdené v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky.

8. Predmetom konania je zaplatenie náhrady nákladov vynaložených žalobcom v inom konaní v súvislosti s uplatnením si svojho nároku na náhradu škody z ublíženia na zdraví.

9. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

10. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

11. Žalovaný namietal premlčanie práva, preto súd skúmal, či žalobca svoju pohľadávku uplatnil včas. Podľa názoru súdu pohľadávka žalobcu nie je premlčaná. Je zrejmé, že si v konaní sp. zn. 9C/60/2013 náhradu nákladov za predložený znalecký posudok v žalovanej výške písomne, ktoré zaplatil 20.02.2013, včas uplatnil dňa 02.04.2013, t. j. pred rozhodnutím súdu o veci samej. O tomto nároku súd nerozhodol v rozsudku, ktorým rozhodol o veci samej použijúc ust. § 151 ods. 3 O. s. p. a ponechal samostatným uznesením rozhodnutie o náhrade trov konania po právoplatnosti rozsudku. Od okamihu uplatnenia si tohto nároku pred súdom prestala podľa právneho názoru súdu plynúť premlčacia doba. Uznesením 25.05.2017 č. k. 9C/60/2013 - 463 súd zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu, ktorým súd nepriznal žalobcovi náhradu nákladov za znalecký posudok a preto premlčacia doba začala plynúť ďalej právoplatnosťou uznesenia zamietajúceho sťažnosť dňa 08.06.2017. V období od 02.04.2013 až do 08.06.2016 premlčacia doba spočívala, plynúť začala znova 08.06.2016 a uplynie 01.05.2019. Žaloba bola podaná 21.06.2017, teda v trojročnej premlčacej dobe.

12. Ďalej súd skúmal aj to, či o tomto nároku nebolo už právoplatne rozhodnuté v pôvodnom konaní sp. zn. 9C/60/2013. Zastáva názor, že o nároku žalobcu na úhradu nákladov spojených s uplatnením si svojho práva na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia nebolo právoplatne rozhodnuté. Súd o tomto nároku nerozhodol rozsudkom, v ktorom rozhodol o veci samej a ani v odôvodnení rozsudku sa nezaoberal otázkou priznania resp. nepriznania týchto nákladov. Nezaoberal sa ani otázkou, či daný nárok predstavuje trovy konania alebo príslušenstvo pohľadávky. Z odôvodnení uznesení (čl. 343 a 463 pôvodného spisu) jednoznačne vyplýva, že súd už nemohol priznať žalobcovi náhradu trov, ktoré mu vznikli pred začatím konania o veci samej vzhľadom na nové zákonné vymedzenie trov konania v § 251 CSP, ktoré už explicitne určuje, že za trovy konania sa považujú len také náklady, ktoré vzniknú v konaní.

13. Podľa § 137 O. s. p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

14. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

15. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

16. Nie je sporné, že žalobca si v pôvodnom konaní uplatnil pohľadávku predstavujúcu náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. V úvodnej časti znaleckého posudku M.. M. zdôvodňuje podanie posudku tak, že ho spracoval na žiadosť žalobcu za účelom posúdenia trvalých následkov spôsobených dopravnou nehodou, ich vplyvu na obvyklý spôsob života a prípadnú prognózu zhoršenia v budúcnosti a vyčíslil bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia na 665 bodov vo finančnom vyjadrení vo výške 10 228 eur. M.. J. M. si za podanie posudku vyžiadal odmenu 965, 48 eur a žalobca mu ju uhradil 20.02.2013. Existenciu týchto nákladov žalobcu a ich výšku žalovaný nespochybnil. Žalovaný a intervenient ale neuznáva nárok žalobcu na ich náhradu a poukazuje na to, že nárok je jednak premlčaný a jednak že súd na tento dôkaz v pôvodnom konaní ani neprihliadal a pri rozhodovaní z neho nevychádzal, pretože v konaní boli vykonané posudky vypracované znalcami ustanovenými súdom. Tiež tvrdil, že žalobcom predložený posudok bol vypracovaný z podnetu žalobcu a ide o subjektívny posudok, ktorý žalovaný neuznal a režim novej právnej úpravy obmedzuje aplikáciu pôvodnej judikatúry k § 137 O. s. p., ktorá umožňovala začleniť do trov konania aj výdavky vzniknuté sporovej strane pred začatím samotného konania.

17. S námietkou premlčania sa súd vysporiadal vyššie. Pokiaľ ide o stanovisko žalovaného, že režim novej právnej úpravy náhrady trov konania nezahrňuje do trov konania náklady vzniknuté sporovej strane pred začatím konania a že v zmysle § 470 ods. 1 CSP platí zákon aj na konania začaté pred nadobudnutím účinnosti zákona je správne. Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý v § 251 vymedzil trovy konania len na tie, ktoré vzniknú po začatí konania. Treba však uviesť, že výdavky vzniknuté pred začatím konania sa už za účinnosti O. s. p. nepovažovali za trovy konania, hoci O. s. p. to explicitne nevyjadroval. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa vychádzalo zo skutočnosti, že procesným okamihom, od ktorého možno hovoriť o trovách

konania, je začatie súdneho konania. Dovtedy nejde o trovy konania, aj keď sú tieto trovy navonok úzko spojené so súdnym konaním (napr. predžalobné písomné upomienky alebo pokusy o mimosúdne riešenie sporu, atď.), čiže aj náklady na súkromný znalecký posudok a tieto náklady treba považovať len za náklady spojené s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a je potrebné ich aj takto uplatniť, t. j. v rozsahu príslušenstva pohľadávky, čiže k trovám konania patria len trovy, ktoré sú vynaložené v súvislosti s konaním na súde. Podľa názoru súdu v danom prípade je treba použiť analógiu k § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka v zmysle § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uplatnenie nákladov na úkony bezprostredne súvisiace s konaním ako náklady spojené s uplatnením tvrdeného práva. Nebol dôvod na to, aby súd prehliadol skutočnosť, že zo strany žalobcu boli v konaní vynaložené finančné prostriedky spojené s uplatnením si pohľadávky, ktoré vznikli v priamej súvislosti s uplatnením nároku v štádiu pred začatím konania, ktoré by nikto nebol povinný žalobcovi nahradiť.

18. Vzhľadom na to, že Civilný sporový poriadok neobsahuje výslovnú úpravu práva na náhradu výdavkov ktoré vznikli v súvislosti s uplatnením práva a že Civilný sporový poriadok neobsahuje ani prechodné ustanovenie pre rozhodovanie súdu o náhrade takýchto trov vynaložených v konaní začatom do 30.06.2016, v súlade s citovaným ustanovením čl. 4 ods. 1, 2 CSP a s prihliadnutím na princíp všeobecnej spravodlivosti v súlade s novou procesnou úpravou umožňuje v prípade, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, aplikovať ustanovenie článku 4 ods. 1, 2 Základných princípov CSP, podľa ktorého sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci; ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov, zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Súd považoval za dôvodné použitie článku 4 základných princípov Civilného sporového poriadku v prejednávanej veci. Podľa článku 4 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

19. V pôvodnom konaní si žalobca uplatnil nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 444 Občianskeho zákonníka. Podmienky pre poskytovanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a výšku týchto náhrad upravuje zák. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Výška odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia závisí od počtu bodov podľa druhu poškodenia zdravia a pre stanovenie výšky odškodnenia pri tomto druhu náhrady sa vychádza z lekárskeho posúdenia, ktoré je regulované spoločenskou skúsenosťou premietnutou do tabuliek obsahujúcich opakujúce sa prípady s bodovým ohodnotením. Lekár je oprávnený zvýšiť vykalkulovanú sumu náhrady o 100 %. Stanovenie výšky odškodnenia závisí od počtu bodov, ktoré posúdi lekár. Aby si žalobca mohol uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, nevyhnutne si musel zadovážiť lekárske posudok. V danom prípade posudok pre žalobcu vypracoval M. J. M., na základe ktorého si žalobca uplatnil svoj nárok v určitej výške. Zadováženie bodového ohodnotenia si vyžaduje lekárske posúdenie pre stanovenie výšky odškodnenia. Tieto náklady žalobcu sú vo vecnej súvislosti s nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky, nakoľko žalobca sa z bodového ohodnotenia dozvedel o výške svojho nároku ktorý si uplatnil žalobou. Náklady v žalovanej výške vznikli v priamej súvislosti s uplatnením nároku v štádiu pred začatím konania. Súd dospel k záveru, že žalobcovi patrí náhrada za tieto náklady, ktoré je možné považovať za príslušenstvo pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. I keď sa vyvodí záver, že trovy, ktoré vzniknú pred začatím konania nemožno považovať za trovy konania, ide na druhej strane o náklady spojené s uplatnením si pohľadávky, vznikli však v priamej súvislosti s uplatnením si nároku a možno ich chápať ako škodu, ktorá žalobcovi vznikla pri uplatnení si pohľadávky a to aj vtedy, keď predmetný „ znalecký posudok „ v pôvodnom konaní súd považoval za listinný dôkaz a nie za znalecký posudok v zmysle § 127 O. s. p. Taktiež je potrebné prihliadnuť na tú okolnosť, že súd pri zdôvodnení svojho rozhodnutia vo veci samej uvažoval aj so závermi daného posudku MUDr. Móresa a znalecké dokazovanie v konaní súd nariadil z dôvodu, že žalovaný závery tohto listinného dôkazu namietal. Pritom preukázateľne zdravotný stav a stanovenie výšky bodového ohodnotenia posúdil odborný lekár a až na základe stanovenia bodového ohodnotenia mohol žalobca pred súdom tento nárok vyčísliť. S poukazom na uvedené súd žalobe vyhovel.

20. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal v konaní úspech, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške. O výške náhrady rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpisaneho súdu na Krajský súd v Nitre

V odvolaní podľa § 355 ods. 1, 2 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania (127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa 365 ods. 1 odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ v konaní bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie

V Leviciach dňa 09. novembra 2018